

Kriminologi – Uppdragsutbildning med ämnesbredd, 40 p.

Svart eller vitt

Brott, straff och trygghet är frågor som diskuteras i allt högre grad. Brottsligheten har blivit politisk hårdvaluta och olika opinionsundersökningar visar att det är en av de frågor som människor funderar mest kring. Ett ökat intresse och en intensiv debatt leder dock inte automatiskt till breda och djupa kunskaper.

För en nyanserad bild

I syfte att motverka en alltmer förgrovd offentlig diskussion i frågor som rör rädsla och trygghet, brott och brottsbekämpning, samarbetar Göteborgs universitet och Chalmers Tekniska Högskola med Göteborgs kommun och andra aktörer inom rådet "Tryggare och Mänskligare Göteborg". Sociologiska institutionen har inom ramen för detta samarbete medverkat med föreläsningar, konferensplanering, uppdragsutbildning för yrkesverksamma, seminarieverksamhet med mera, för att ge spridning åt forskningsresultat och presentera underlag för problematiserande och nyanserade diskussioner.

Ny kurs

Med start vårterminen 2004 ger Sociologiska institutionen tillsammans med lärare från andra institutioner vid Göteborgs universitet en ny kurs i kriminologi – en så kallad breddningskurs om 40 poäng med inriktning mot kriminologi.

Vem du är

Vi vänder oss med denna kurs särskilt till personer som i sin yrkesverksamhet kommer i kontakt med frågor som rör brottslighet, trygghet och missbruksproblematik, till exempel socialarbetare, poliser, kriminalvårdspersonal, jurister, lärare och journalister. Kursen ges på halvfart, vilket betyder en sammankomst i veckan mellan klockan 16.15 – 19.00.

Kursinnehåll

Kursen kommer att ge breda kunskaper om brottslighetens omfattning, utveckling, orsaker och struktur, om följder av utsatthet för brott, diskurser om brott och samhällets reaktioner på och åtgärder mot brott. Ett viktigt syfte är att ge fördjupade insikter i olika teoretiska perspektiv på brottslighet och insatser mot brott.

Program

Vi börjar med en förberedande baskurs som ger en grundläggande orientering i straff- och socialrätt, alternativt samhällsvetenskaplig metod. Därefter följer 5-poängsmoment som tar upp grundläggande

kriminologi, samhällets åtgärder mot brott, forskning om brottsoffer och rädsla för brott, teorier om missbruk och missbruksprevention och metod.

Självständigt arbete

Ett annat syfte med kursen är att ge kunskap om hantering och analys av empiriska data i anslutning till ett självständigt arbete. Kursen avslutas därför med ett självständigt arbete om 10 poäng. Det ger ett utmärkt tillfälle att under kompetent handledning ta sig an en forskningsuppgift med relevans för den verksamhet man ingår i.

Urvalet av kursdeltagare

Urvalet av kursdeltagare görs av Sociologiska institutionen tillsammans med Tryggare och Mänskligare Göteborg. Man kommer att eftersträva en så konstruktiv sammansättning som möjligt i gruppen, d v s att flera yrkeskategorier är representerade.

För mer information, kontakta:

Tryggare och Mänskligare Göteborg
Lillemor Andersson tel 61 20 71 (fax 61 20 53)
e-post: lillemor.andersson@stadshuset.goteborg.se

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sociologiska institutionen
Kursansvarig institution

Kursplan

Uppdragsutbildning

BREDDNINGSKURS MED INRIKTNING MOT KRIMINOLOGI 40 POÄNG

1. Kursens inplacering i utbildning

Fristående kurs på halvfart.

2. Kursens fastställande

Kursplanen är behandlad av institutionsstyrelsen.

Kursplanen är inrättad och fastställd av Samhällsvetenskapliga fakultetsnämnden 2002-10-23.

3. Utbildningsområde

Samhällsvetenskap.

4. Kursens syfte/mål

Kursen skall ge breda kunskaper om brottslighetens omfattning, utveckling, orsaker och struktur, om följderna av utsatthet för brott, diskurser om brott och samhällets reaktioner på och åtgärder mot brott. Syftet är att ge insikter i olika teoretiska perspektiv på brottslighet och insatser mot brott, men också kunskap om hantering och analys av empiriska data i anslutning till ett självständigt arbete.

5. Kursens innehåll

Kursen består av 7 delmoment:

1. Grundläggande kriminologi, 5 poäng
2. Förberedande baskurs, 5 poäng:
 - alt a. Grundkurs i straff- och socialrätt
 - alt b. Grundkurs i samhällsvetenskaplig metod
3. Samhällets åtgärder mot brott, 5 poäng
4. Viktimologi och forskning om rädsla för brott, 5 poäng
5. Teorier om missbruk och missbruksprevention, 5 poäng
6. Metod, 5 poäng
7. Självständigt arbete, 10 poäng

Moment 1. Grundläggande kriminologi, 5 poäng

Genom denna kurs skall studenten få övergripande kunskaper om klassiska och aktuella kriminologiska teorier och begrepp och få en överblick över olika teoretiska perspektiv på brottslighetens utveckling, struktur och orsaker. Här behandlas också hur olika former av kriminalitet och brottslingar konstrueras inom media.

Moment 2. Förberedande baskurs, 5 poäng

På grund av att de sökande kan antas ha varierande teoretisk bakgrund kommer ett första moment att avse att utjämna denna. Det finns således två alternativ av Moment 1. Schemat kommer att läggas så, att det finns möjlighet för intresserade med behov av båda komplementen att följa båda momenten under samma tioveckorsperiod.

a: Grundkurs i straff- och socialrätt, 5 poäng

Detta moment riktar sig till sökande som saknar juridisk utbildning, vilket t.ex. gäller de flesta samhällsvetare och journalister. Syftet är att ge grundläggande kunskaper i de juridiska förutsättningarna för myndigheters utredningar, ingripanden och åtgärder vid brott och drogmissbruk. Det innebär undervisning om bl.a. brottsbalken, rättegångsbalken, socialtjänstlagen samt lagar om unga lagöverträdare och tvångsvård av ungdomar och missbrukare.

b: Grundkurs i samhällsvetenskaplig metod, 5 poäng

Detta moment riktar sig framför allt till sökande som saknar tidigare utbildning i samhällsvetenskaplig metod, t.ex. jurister och humanister, med målet att ge dessa baskunskaper i såväl kvantitativa som kvalitativa metoder. Det innebär grundläggande kunskaper i statistik och tolkning av rättsstatistik, hur man utformar enkäter, kodar, statistiskt bearbetar och tolkar resultat samt hur man planerar, genomför, analyserar och tolkar olika former av intervjuer. Även diskursanalys, deltagande observation och dokumentanalys kommer att behandlas.

Moment 3. Samhällets åtgärder mot brott, 5 poäng

Detta moment behandlar utvecklingen av olika former av offentliga åtgärder som vidtas mot brott, såväl straff som brottsprevention och kriminalpolitik. Historiska förändringar i synen på straffets funktioner och konsekvenser liksom på förebyggande åtgärder behandlas inom momentet, som också ger en orientering om nya påföljds- och brottsbekämpningsformer och deras sociala implikationer.

Moment 4. Viktimologi och forskning om rädsla för brott, 5 poäng

Detta moment behandlar teorier om rädsla, risk och utsatthet för brott och följderna av sådana upplevelser samt samhälleliga åtgärder för att stödja brottsoffer och öka den lokala tryggheten. Det inkluderar en översikt över viktinologiska teorier liksom över forskning om olika emotionella reaktioner inför brottslighet och efter att ha utsatts för brott.

Moment 5. Teorier om missbruk och missbruksprevention, 5 poäng

Här behandlas klassiska och aktuella teorier om missbruk av droger och alkohol som problem för samhället och individen samt analyser av samhällets politik och åtgärder mot dessa problem. Olika perspektiv på narkotikamissbruket tas upp, såsom dess vardagliga praktik, förutsättningar för behandling och hur narkotika kommit att konstrueras som ett socialt problem.

Moment 6. Metod, 5 poäng

Undervisningen i detta moment ges parallellt och integrerat med det självständiga arbetet. Det innebär att litteratur och inriktning delvis kommer att anpassas till de olika behov studenterna har beroende på deras val av ämne, problemställning och datainsamlingsmetoder. Tonvikten kommer dock att läggas på analys och tolkning av empiriska data. Viss kurslitteratur från tidigare moment kommer att "återanvändas" vid metodseminarierna, såsom avhandlingar med intressanta redovisningar av metodologi, metod och analys.

Moment 7. Självständigt arbete, 10 poäng

Studenterna skall här göra ett självständigt empiriskt och/eller teoretiskt arbete. Beroende på inriktning kan handledare hämtas från olika institutioner som medverkar i kursen. En viss "kollektiv handledning" kommer också att ges genom regelbundna seminarier i metod och metodologi med utgångspunkt från de problem och utmaningar studenterna möter i sitt eget arbete (se ovan, moment 6).

6. Undervisning

Undervisningen kommer att bedrivas i form av föreläsningar, seminarier och gruppövningar i relativt koncentrerade arbetspass, för att underlätta anpassning till samtidigt förvärvsarbete. Medverkande lärare kommer att representera sociologi/kriminologi, socialt arbete, journalistik och masskommunikation och vissa andra discipliner. Doktorander och andra forskare med för kursen relevanta kunskaper och projekt kommer att engageras för att presentera och ventilera egen forskning.

7. Examination och betygssättning

För varje moment kan både muntlig och skriftlig examination förekomma. Individuell examination skall tillämpas i sådan utsträckning att den ansvarige läraren har inblick i den enskildes studieresultat.

För studerande som underkänts i examination ges möjlighet till förnyad examination.

På vissa kursmoment kan möjlighet till komplettering förekomma vid examination. Sådan komplettering måste klaras av senast 3 veckor efter det att resultatet anslagits. Om så ej skett, krävs förnyad examination.

Studerande som underkänts två gånger i examination för viss kurs eller del av kurs har rätt att begära att annan lärare utses för att bestämma betyg.

Betyg på enskilda moment och avslutad kurs ges i enlighet med en tregradig skala: Väl godkänd (VG), Godkänd (G) och Underkänd (U).

För slutbetyget Väl godkänd krävs Väl godkänd på minst hälften av kursens sammantagna poäng.

8. Förkunskaper

För denna uppdragsutbildning krävs inga tidigare akademiska meriter.

9. Kursutvärdering

Varje moment kommer att utvärderas såväl genom diskussioner som anonyma enkäter vid momentets slut.

10. Övrigt

Kursen riktar sig särskilt till dem som i sin yrkesverksamhet på olika sätt kommer i kontakt med eller arbetar med frågor som rör brottslighet och missbruksproblematik m m, till exempel jurister, socialarbetare, journalister och anställda inom polisen och kriminalvården.

11. Kurslitteratur

Se separat litteraturlista.